

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

17 februarie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Nicolae Gordilă,

Judecători – Liliana Catan, Iurie Diaconu, Elena Covalenco, Ion Guzun

judecând în ședință, fără participarea părților, recursurile ordinare declarate de avocații Vera Diordiiciuc și Violina Munteanu în numele inculpatei Leășco Ana, împotriva sentinței Judecătorei Șoldănești din 31 martie 2014 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 12 noiembrie 2014, în cauza penală în privința lui:

Leășco Ana Vladimir, a.n. 27.02.1990, originară și locuitoare a s. Chipeșca, r-nul Șoldănești,

Termenii de examinare a cauzei:

- *Instanța de fond* – 06.12.2013 - 31.03.2014;
- *Instanța de apel* – 17.04.2014 - 03.12.2014;
- *Instanța de recurs* - 16.01.2015 – 17.02.2015;
-

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătorei Șoldănești din 31 martie 2014, Leășco Ana a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 201¹ alin. (3) lit. a) Cod penala 3 (trei) ani închisoare.

Conform art. 90 Cod penal a fost suspendată condiționat executarea pedepsei stabilindu-se un termen de probă de 2 (doi) ani, cu interdicția de a frecventa locurile publice în timp de noapte, de a-și schimba locul de domiciliu fără consimțământul organelor abilitate și obligarea de a exclude comportamentul violent.

2. *În fapt*, instanța de judecată a constatat, că Leășco Ana Vladimir la 21.10.2013, aproximativ ora 21.00, aflându-se în gospodăria sa situată în s. Chipeșca r-nul Șoldănești, fiind în stare de ebrietate, în baza relațiilor ostile apărute între ea și concubinul Alcedarevschi Dumitru, intenționat, cu scopul de a-i cauza leziuni corporale, i-a aplicat o lovitură cu un cuțit în regiunea organelor de importanță vitală - cutia toracică, cauzându-i conform raportului de expertiză medico-legală nr.391 din 23.11.2013 leziuni corporale sub formă de traumatism deschis a semitoracelui stâng prin armă albă, cu lezarea cordului și a plămânului stâng, complicat cu hemipericard și hemitoroace pe stînga și se referă la leziuni grave, periculoase pentru viață.

În drept, acțiunile inculpatei au fost încadrate în baza art. 201¹ alin. (3) lit. a) Cod penal –violența în familie, adică acțiunea intenționată, manifestată fizic, comisă de un membru al familiei asupra altui membru al familiei, care a provocat suferință fizică și psihică, soldată cu vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procuror, solicitând casarea parțială a acesteia în partea stabilirii pedepsei, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit ordinii stabilite pentru prima instanță, prin care inculpata să fie condamnată în baza art. 201¹ alin. (3) lit. a) Cod penal, cu excluderea art.79 și 90 Cod Penal.

În motivarea apelului s-a invocat că,pedeapsa aplicată inculpatei este nejustificat de blândă ținând cont de gradul de pericol social ce-l prezintă o atare categorie de infracțiuni.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 12 noiembrie 2014, a fost admis apelul declarat de către procuror, casată sentința în latura pedepsei și pronunțată o hotărâre nouă după cum urmează:

Leașco Ana a fost recunoscută vinovată în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (3) lit. a) Cod penal și condamnată la 5 (cinci) ani închisoare cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis pentru femei.

Măsura preventivă în privința lui *Leașco Ana* - obligația de nepărăsire a localității s-a păstrat pînă la epuizarea căilor ordinare de atac, după care urma a fi schimbată în arest, cu calcularea termenului de ispășire a pedepsei din momentul reținerii.

Copia deciziei a fost expediată Direcției Asistență socială și protecția familiei de pe lângă Consiliul raional Șoldănești pentru soluționarea soartei copiilor minori Alcedarevschii Ana- Maria a. n. 15.11.2010 și *Leașco Vladimir* a. n. 30.04.2013.

În motivarea soluției sale instanța de apel a menționat:

- pedeapsa aplicată Anei *Leașco* de către instanța de fond nu este una legală, dat fiind faptul, că sancțiunea art. 201¹ alin. (3) lit. a) Cod penal prevede pedeapsa cu închisoare de la 5 la 15 ani;

- potrivit art. 16 alin. (5) Cod penal infracțiune art. 201¹ alin. (3) lit. a) Cod penal face parte din categoria infracțiunilor deosebit de grave;

- potrivit prevederilor art. 90 alin.(4) Cod penal persoanelor care au săvârșit infracțiuni deosebit de graveși excepțional de grave, precum și în cazul recidivei, condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei nu se aplică;

- în sensul art. 79 Cod penal se înțelege că în cauză trebuie să existe, împrejurările în care s-a derulat fapta infracțională, sau în datele privind personalitatea infractorului, așa circumstanțe, împrejurări, particularități, situații sau stări de lucruri, care constituie excepție sau se consideră ieșite din comun. Prin urmare, instanța de apel a reiterat că împrejurările obișnuite sunt cele care predomină și caracterizează majoritatea cetățenilor și nu pot fi considerate excepționale.

Instanța de apel a conchis că, cu derogare de la respectivele norme penale, instanța de fond nejustificat a aplicat inculpatei o pedeapsă sub limita minimă prevăzută de sancțiunea articolului incriminat, de asemenea dispunând suspendarea condiționată a executării pedepsei față de inculpata Leășco Ana, ceea ce a determinat instanța de a admite apelul cu casarea sentinței pronunțate în latura pedepsei stabilite.

La stabilirea pedepsei instanța de apel, în conformitate cu prevederile art. 75 Cod penal, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, de faptul, că inculpata a comis o infracțiune ce face parte din categoria infracțiunilor deosebit de grave, asupra unui membru al familiei, nu are antecedente penale, a recunoscut integral vina și se căiește în cele săvârșite, are la întreținere doi copii minori, partea vătămată a iertat-o și a manifestat dorința de a se împăca cu inculpata.

De asemenea, instanța de apel luînd în considerație faptul că, inculpata urmează a fi plasată în stare de arest, a considerat necesar de a informa Direcția Asistență socială și protecția familiei de pe lângă Consiliul raional Șoldănești care urmează să soluționeze soarta copiilor minori Alcedarevschii Ana–Maria, a. n. 15.11.2010 și Leășco Vladimir, a. n. 30.04.2013 pentru perioada de detenție a inculpatei.

5. Hotărârile nominalizate au fost atacate cu recurs ordinar de avocații Vera Diordiiciuc și Violina Munteanu în numele inculpatei Leășco Ana.

5.1. *Avocatul Vera Diordiiciuc*, fără a invoca careva teme concret de casare prevăzut la art. 427 Cod de procedură penală a solicitat casarea deciziei și menținerea sentinței, însă dacă instanța de recurs va considera că inculpatei Leășco Ana nu-i poate fi aplicată o pedeapsă non privativă de libertate cu aplicarea art. 79 Cod penal, să fie rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărîre prin care să-i fie aplicată pedeapsă sub formă de închisoare cu amînarea executării pedepsei în temeiul art. 96 Cod penal pînă la atingerea de către copiii minori a vîrstei de 8 ani.

În motivarea recursului a indicat că:

- inculpata la locul de trai se caracterizează pozitiv (f.d.49), vina și-a recunoscut-o integral și se căiește sincer de cele comise, nu are antecedente penale, acțiunile ei au fost provocate de comportamentul iresponsabil al concubinului și ultimul a iertat-o, și dorește să trăiască în continuare împreună, are doi copii minori la întreținere de 4 ani și 2 ani;

- chiar dacă instanța de apel a considerat că față de inculpată nu pot fi aplicate prevederile art. 79 și 90 Cod penal, atunci ar fi fost rațional de aplicat pedeapsa cu închisoare, dar cu amînarea executării în temeiul art. 96 Cod penal pînă la atingerea de către copiii minori a vîrstei de 8 ani.

5.2. *Avocatul Violina Munteanu*, invocînd ca teme de casare art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, a solicitat casarea parțială a deciziei, cu dispunerea rejudecării cauzei în ordine de apel în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului a indicat că instanța de apel a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, în acest context a menționat că instanțele de fond au stabilit că inculpata are la întreținere doi copii minori cu vârsta între 1 an și 4 ani, iar la stabilirea pedepsei urmau să țină cont de prevederile art. 96 alin. (1) Cod penal. În atare condiții instanța de apel a încălcat prevederile art. 75 Cod penal, fiind lezată dreptul inculpatei vis-a-vis de aplicarea unei pedepse echitabile.

6. Judecând recursurile ordinare și verificând legalitatea hotărîrii atacate în baza materialelor din dosar, Colegiul penal lărgit conchide că acestea urmează a fi admise din următoarele considerente.

Conform prevederilor art. 414 Cod de procedură penală, *instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel.*

În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, *hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.*

Astfel, erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărîrea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Din textele recursurilor ordinare declarate Colegiul evidențiază dezacordul recurenților cu aplicarea față de inculpată a pedepsei privative de liberate, temei pentru recurs prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală - *o hotărîre a instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara eroarea de drept în cazul cînd au fost aplicate pedepse individualizate contrar prevederilor legale - temei care își găsește reflectare în decizia contestată.*

Astfel, Colegiul întru dezbaterăa motivelor invocate în recurs de către avocatul Vera Diordiiciuc, referitor la casarea deciziei cu menținerea sentinței, menționează că instanța de apel corect a reiterat că:

- pedeapsa aplicată lui A. Leășco de către instanța de fond nu este legală, dat fiind faptul, că sancțiunea art. 201¹ alin. (3) lit. a) Cod penal prevede pedeapsa cu închisoare de la 5 la 15 ani;

- potrivit art. 16 alin. (5) Cod penal infracțiune art. 201¹ alin. (3) lit. a) Cod penal face parte din categoria infracțiunilor deosebit de grave;

- potrivit prevederilor art. 90 alin. (4) Cod penal persoanelor care au săvîrșit infracțiuni deosebit de grave și excepțional de grave, precum și în cazul recidivei, condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei nu se aplică;

Referitor, la cerințele avocaților recurenți în ce privește stabilirea pedepsei inculpatei cu aplicarea art. 96 Cod penal - *amînarea executării pedepsei pentru femei gravide și femei care au copii în vîrstă de pînă la 8 ani*, Colegiul conchide că nici

această normă nu este aplicabilă stării de fapt din speța dată din considerente că, după cum s-a menționat supra, infracțiunea art. 201¹ alin. (3) lit. a) Cod penal, potrivit art. 16 alin. (5) Cod penal, face parte din categoria infracțiunilor deosebit de grave.

În același timp, Colegiul menționează și faptul că, instanța de fond în partea descriptivă a sentinței motivează aplicarea prevederilor a art. 79 Cod penal la stabilirea pedepsei inculpatei, însă în partea dispozitivă nu se referă la aplicarea acestei norme, stabilind pedeapsa inculpatei doar cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

De rînd cu cele enunțate, Colegiul penal consideră greșită concluzia instanței de apel referitor la calificarea drept „împrejurări obișnuite” a faptului că inculpata are doi copii minori și nu pot fi considerate drept circumstanțe excepționale.

Este de menționat că la nivel legislativ nu este dată noțiunea de „circumstanțe excepționale ale cauzei”. Însă, reieșind din textul normei prevăzute la alin. (1) art. 79 Cod penal, rezultă că la ele se atribuie circumstanțele sau un cumul de circumstanțe care micșorează esențial gravitatea faptei și a consecințelor ei, gradul sau pericolul social al persoanei vinovatului.

Totodată, Colegiul reține că alin. (1) art. 79 Cod penal stabilește trei modalități de aplicare a pedepsei și anume:

- a) aplicarea unei pedepse sub limita minimă, prevăzută de legea penală pentru infracțiunea respectivă;
- b) aplicarea unei pedepse mai blînde, de altă categorie;
- c) neaplicarea pedepsei complementare obligatorii.

În conformitate cu alin. (3) art. 79 Cod penal, *în cazul condamnării persoanelor adulte pentru comiterea infracțiunilor deosebit de grave, instanța de judecată poate aplica o pedeapsă sub limita minimă prevăzută de legea penală, dar constituind cel puțin două treimi din minimul pedepsei prevăzute de prezentul cod pentru infracțiunea săvîrșită.*

Legiuitorul se referă doar la modalitatea de aplicare a pedepsei sub limita minimă, prevăzută de legea penală pentru infracțiunea respectivă. La celelalte două modalități de aplicare a pedepsei mai blînde decît cea prevăzută de lege, nu se face referire. Acest fapt însă, nu poate fi interpretat în sensul că legea permite aplicarea unei pedepse mai blînde, de altă categorie, decît cea prevăzută de lege sau neaplicarea pedepsei complementare obligatorii în cazul condamnării persoanelor adulte pentru comiterea infracțiunilor deosebit de grave. Astfel, odată ce legiuitorul a stabilit restricție pentru aplicarea pedepsei sub limita minimă prevăzută de legea penală pentru infracțiunea respectivă, nu se permite nici aplicarea unei pedepse mai blînde, de altă categorie, decît cea prevăzută de lege sau neaplicarea pedepsei complementare obligatorii.

Astfel, Colegiul susținînd totalmente concluziile instanțelor inferioare vis - a - vis de circumstanțele atenuante reținute și datele ce caracterizează personalitatea

inculpatei, consideră prezența copiilor minori - fiica Ana Maria de 4 ani și fiul Vladimir care nu a împlinit nici 2 ani, ca circumstanță excepțională, care permite aplicarea față de inculpată a prevederilor art. 79 Cod penal, cu diminuarea a două treimi din minimul pedepsei prevăzute la sancțiunea art. 201¹ alin. (3) lit. a) Cod penal.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală *instanța de recurs judecând recursul urmează să caseze hotărârile instanțelor de fond, să rejudece cauza și să pronunțe o nouă hotărâre, dacă nu se agravează situația inculpatului.*

În speță, Colegiul penal conchide că eroarea comisă de instanțele de fond urmează a fi corectată prin admiterea recursurilor ordinare declarate de către avocații Vera Diordiiciuc și Violina Munteanu în numele inculpatei cu casarea sentinței și deciziei în partea stabilirii pedepsei și pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri.

În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Admite recursurile ordinare declarate de avocații Vera Diordiiciuc și Violina Munteanu în numele inculpatei, casează parțial sentința Judecătoriei Șoldănești din 31 martie 2014 și decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 12 noiembrie 2014, în partea stabilirii pedepsei, rejudecă cauza și pronunță în această parte o hotărâre nouă după cum urmează:

Leașco Ana Vladimir se consideră condamnată în baza art. 201¹ alin. (3) lit. a) Cod penal, stabilindu-i-se pedeapsa cu aplicarea art. 79 Cod penal - 3 (trei) ani și 4 (patru) luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis pentru femei.

Celelalte dispoziții ale deciziei se mențin.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată publicată la 10 martie 2015.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Liliana Catan

Iurie Diaconu

Elena Covalenco

Ion Guzun